

VARĖNOS R. PANOČIŲ VIDURINĖS MOKYKLOS
FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

2012 m. gruodžio 31 d.

I. BENDROJI DALIS

Varėnos r. Panočių vidurinė mokykla (toliau - Įstaiga) yra biudžetinė įstaiga, finansuojama savivaldybės ir valstybės biudžeto, kodas -190109477

Adresas: Panočių kaimas Varėnos raj., Lietuvos Respublika. Steigėja ir kontroliuojantis subjektas yra Varėnos rajono savivaldybės taryba. Pagrindinė veikla „Vidurinis mokymas“.

Įstaiga yra atskiras juridinis vienetas, turintis herbinį antspaudą bei atsiskaitomąją sąskaitą banke. Sudaro ir teikia atskirus žemesniojo lygio finansinių ataskaitų ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius.

Finansinių ataskaitų rinkinys sudarytas pagal 2012 metų paskutinės dienos duomenis.

Kontroliuojamų arba asocijuotų subjektų bei filialų ar kitų struktūrinių padalinių Įstaiga neturi.

Įstaigos ataskaitinio laikotarpio vidutinis darbuotojų skaičius – 48. 2011 m. vidutinis darbuotojų skaičius-53 Įstaigos ataskaitinio laikotarpio pabaigoje patvirtinti 54,66 etatai.

Tolesnę Įstaigos veiklą gali paveikti nepakankamas 2012 metų finansavimas einamoms išlaidoms padengti.

II. APSKAITOS POLITIKA

Įstaigos parengtos finansinės ataskaitos atitinka Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus (toliau– VSAFAS).

Įstaiga, tvarkydama buhalterinę apskaitą ir rengdama finansines ataskaitas, vadovaujasi Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

Įstaigos finansiniai metai sutampa su kalendoriniais metais, tarpinis ataskaitinis laikotarpis sutampa su kalendoriniu ketvirčiu.

Apskaitai tvarkyti naudojama buhalterinės apskaitos „LABBIS“, sistema kuri pritaikyta apskaitai tvarkyti pagal VSAFAS reikalavimus . Apskaitos duomenys detalizuojami pagal šiuos požymius:

- 1) valstybės funkciją;
- 2) programą; 0
- 3) lėšų šaltinį;

4) valstybės biudžeto išlaidų ir pajamų ekonominės klasifikacijos straipsni;

Visos operacijos ir ūkiniai įvykiai apskaitoje registruojami dvejybiniu įrašu didžiojoje knygoje. Taikomi kaupimo, subjekto, veiklos tęstinumo, periodiškumo, pastovumo, piniginio mato, palyginimo, turinio viršenybės prieš formą principai. Pateikiama informacija yra patikima, teisinga, nešališka, visais reikšmingais atvejais išsami.

Nematerialusis turtas

Nematerialusis turtas yra pripažįstamas ir įvertinamas, jei jis atitinka nematerialiojo turto apibrėžimą ir šiuos pripažinimo įvertinimo nustatytus kriterijus:

pagristai tikėtina, kad įstaiga ateityje iš turto gaus ekonominės naudos;

galima patikimai nustatyti turto įsigijimo savikainą;

įstaiga gali tuo turtu disponuoti, jį kontroliuoti arba apriboti teisę juo naudotis kitiems.

Nematerialusis turtas pirminio pripažinimo metu apskaitoje yra registruojamas įsigijimo savikaina. Po pirminio pripažinimo nematerialusis turtas, kurio naudingo tarnavimo laikas ribotas, finansinėse ataskaitose yra parodomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą amortizaciją ir nuvertėjimą, jei jis yra.

Nematerialiojo turto amortizuojamoji vertė yra nuosekliai paskirstoma per visą nustatytą turto naudingo tarnavimo laiką tiesiogiai proporcingu metodu. Likvidacinė vertė – 0.

Neatlygintinai gautas nematerialusis turtas ne iš viešojo sektoriaus subjekto registruojamas jo tikrąja verte pagal įsigijimo dienos būklę, jei tikrąją vertę įmanoma patikimai nustatyti. Jei tikrosios vertės patikimai nustatyti negalima, tuomet nematerialusis turtas registruojamas simboline vieno lito verte.

Neatlygintinai gautas nematerialusis turtas iš kito viešojo sektoriaus subjekto registruojamas įsigijimo savikaina, sukaupta amortizacija ir nuvertėjimas (jei jis yra). Įsigytas nematerialusis turtas už simbolinį mokestį registruojamas tikrąja verte, jei tikrąją vertę galima patikimai nustatyti. Jei tikrosios vertės negalima patikimai nustatyti, nematerialusis turtas registruojamas simbolinio atlygio verte.

Nustatytos šios nematerialiojo turto grupės ir turto amortizacijos laikas:

Eil. Nr.	Turto grupė	Turto amortizacijos normatyvas(metai)
1.	Informacijos apdorojimo programos ir techninė dokumentacija	1

2.	Kitas nematerialusis turtas	2
3.	Įsigytos teisės	2

Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikis materialusis turtas pripažįstamas ir registruojamas apskaitoje, jei jis atitinka ilgalaikio materialiojo turto sąvoką ir VSAFAS nustatytus ilgalaikio materialiojo turto pripažinimo ir įvertinimo kriterijus:

- pagristai tikėtina, kad būsimaisiais laikotarpiais iš turto gaus ekonominės naudos;
- galima patikimai nustatyti turto įsigijimo savikainą;
- įstaiga gali tuo turtu disponuoti, jį kontroliuoti arba apriboti teisę juo naudotis kitiems.

Įsigytas ilgalaikis materialusis turtas pirminio pripažinimo momentu apskaitoje registruojamas įsigijimo savikaina. Po pirminio pripažinimo ilgalaikis materialusis turtas, išskyrus kultūros ir kitas vertybes, finansinėse ataskaitose rodomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir nuvertėjimą, jei jis yra. Likvidacinė vertė – 0.

Neatlygintinai gautas ilgalaikis materialusis turtas ne iš viešojo sektoriaus subjekto registruojamas jo tikrąja verte pagal įsigijimo dienos būklę. Jei tikrosios vertės patikimai nustatyti negalima, tuomet ilgalaikis materialusis turtas registruojamas simboline vieno lito verte.

Neatlygintinai gautas ilgalaikis materialusis turtas iš kito viešojo sektoriaus subjekto registruojamas įsigijimo savikaina, sukauptas nusidėvėjimas bei nuvertėjimas (jei jis yra) pagal ilgalaikio materialiojo turto perdavimo dienos būklę.

Įsigytas ilgalaikis materialusis turtas už simbolinį mokestį registruojamas ilgalaikio materialiojo turto tikrąja verte, jei tikrąją vertę galima patikimai nustatyti ir kai tas subjektas iki turto perdavimo taikė tikrosios vertės metodą. Jei tikrosios vertės negalima patikimai nustatyti, ilgalaikis materialusis turtas registruojamas simboline vieno lito verte.

Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą pagal ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvus:

Eil. Nr.	Turto grupės	Turto nusidėvėjimo normatyvas (metai)
1.	Administraciniai pastatai	80-100

2.	Mediniai pastatai	40-80
3.	Statiniai	15-50
4.	Mašinos ir įrengimai	3-15
5.	Transporto priemonės	5-15
6.	Baldai ir biuro įranga	3-10
7.	Kompiuterinė įranga	4-7
8.	Ūkinis inventorių	2-10

Atsargos

Pirminio pripažinimo metu atsargos įvertinamos įsigijimo (pasigaminimo) savikaina, o sudarant finansines ataskaitas – įsigijimo (pasigaminimo) savikaina ar grynąja realizavimo verte, atsižvelgiant į tai, kuri iš jų mažesnė. Nemokamai gautos atsargos apskaitoje registruojamos grynąja realizavimo verte. Apskaičiuodama atsargų, sunaudotų teikiant paslaugas, ar parduotų atsargų savikainą, Įstaiga taiko FIFO kainų įkainojimo metodą.

Atsargų sunaudojimas apskaitoje registruojamas pagal nuolat apskaitomų atsargų būdą, kai buhalterinėje apskaitoje registruojama kiekviena su atsargų sunaudojimu arba pardavimu susijusi operacija. Prie atsargų priskiriamas neatiduotas naudoti ūkinis inventorių. Naudojamo inventoriaus apskaita tvarkoma nebalansinėse sąskaitose kiekiu ir vertine išraiška.

Finansinis turtas

Finansinis turtas apskaitoje pripažįstamas tik tada, kai yra įstaiga gauna arba įgyja teisę gauti pinigus ar kitą finansinį turtą. Pirmą kartą pripažindama finansinį turtą, Įstaiga įvertina jį įsigijimo savikaina. Įstaiga finansinio turto neturi.

Gautinos finansavimo sumos

Gautinas finansavimo sumas apskaitoje galima registruoti tik tada, kai pateikiama paraiška, neviršijanti programų sąmatose patvirtintų sumų. Gautinos finansavimo sumos pirminio pripažinimo metu yra įvertinamos įsigijimo savikaina.

Finansavimo pajamos

Finansavimo pajamų apskaitai taikomas kaupimo principas. Finansavimo pajamos pripažįstamos tuo pačiu laikotarpiu, kai yra patiriamos su šiomis pajamomis susijusios sąnaudos. Finansavimo sumos, skirtos nematerialiam ir ilgalaikiam materialiam turtui įsigyti, atsargoms ir

kitoms išlaidoms pripažįstamos finansavimo pajamomis tuo momentu, kada registruojamos sąnaudos.

Gautos finansavimo sumos

Gautos finansavimo sumos įstaigos apskaitoje registruojamos tada, kai faktiškai gaunamos lėšos į sąskaitą arba gaunamas nepiniginis turtas. Finansavimo sumos –tai gauti asignavimai įstaigos veiklai finansuoti.

Finansiniai įsipareigojimai

Pirminio pripažinimo metu trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai įvertinami įsigijimo savikaina. Įstaiga ilgalaikių įsipareigojimų neturi.

Trumpalaikis įsipareigojimas- tai įsipareigojimas, kuri privaloma įvykdyti per 12 mėnesių, skaičiuojant nuo paskutinės einamojo ataskaitinio laikotarpio dienos. Tai mokėtinos sumos susijusios su vykdoma veikla, tiekėjams mokėtinos sumos už paslaugas ir prekes, darbuotojams skirta apmokėti darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokoms ir kitos įmokos su darbo santykiais susijusiems įsipareigojimams, gauti išankstiniai apmokėjimai ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai.

Pajamos

Pajamų apskaitai taikomas kaupimo principas. Finansavimo pajamos pripažįstamos tuo pačiu laikotarpiu, kai yra patiriamos su šiomis pajamomis susijusios sąnaudos. Pajamos, išskyrus finansavimo pajamas, pripažįstamos, kai tikėtina, jog Įstaiga gaus su sandoriu susijusią ekonominę naudą, kai galima patikimai įvertinti pajamų sumą ir kai galima patikimai įvertinti su pajamų uždirbimu susijusias sąnaudas.

Sąnaudos

Sąnaudos apskaitoje pripažįstamos vadovaujantis kaupimo ir palyginamumo principais tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kai uždirbamos su jomis susijusios pajamos, neatsižvelgiant į pinigų išleidimo laiką. Tais atvejais, kai per ataskaitinį laikotarpį padarytų išlaidų neįmanoma tiesiogiai susieti su konkrečių pajamų uždirbimu ir jos neduos ekonominės naudos ateinančiais ataskaitiniais laikotarpiais, šios išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tą patį laikotarpį, kada buvo patirtos. Įstaiga kas mėnesį pagal paskutinės mėnesio dienos būklę apskaičiuotas sumas mokėti už kasmetines atostogas pripažįsta sąnaudomis. Apskaitoje tarnautojams ar darbuotojams mokėti už kasmetines atostogas sumos kaupiamos ir pripažįstamos sąnaudomis vieną kartą per metus – gruodžio 31 d.

Turto nuvertėjimas

Nuostoliai dėl turto nuvertėjimo apskaitoje pripažįstami pagal nuvertėjimo požymius. Sudarant finansinių ataskaitų rinkinį, nustatoma, ar yra turto nuvertėjimo požymių. Jeigu yra vidinių ar šorinių nuvertėjimo požymių, nustatoma turto atsiperkamoji vertė, kuri palyginama su turto balansine verte. Pripažinus ilgalaikio materialiojo ar nematerialiojo turto nuvertėjimo nuostolį, perskaičiuojamos būsiesiems ataskaitiniams laikotarpiams tenkančios turto nusidėvėjimo (amortizacijos) sumos, kad turto nudėvimoji (amortizuojamoji) vertė po nuvertėjimo būtų tolygiai paskirstyta per visą likusį jo naudingo tarnavimo laiką, t.y. nuvertėjimo suma nudėvima per likusį naudingo tarnavimo laiką, mažinant nusidėvėjimo sąnaudas.

Apskaitinių įverčių keitimas

Apskaitiniai įverčiai yra peržiūrimi tuo atveju, jei pasikeičia aplinkybės, kuriomis buvo remtasi atliekant įvertinimą, arba atsiranda papildomos informacijos ar kitų įvykių. Neapibrėžtųjų įsipareigojimų ar neapibrėžtojo turto pokyčių nuo ataskaitinių finansinių metų pradžios iki paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos nebuvo.

Įvykiai pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui

Įvykiai pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui, kurie suteikia papildomos informacijos apie Įstaigos finansinę padėtį paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną (koreguojantys įvykiai), atsižvelgiant į jų įtakos reikšmę parengtoms finansinėms ataskaitoms, yra parodomi finansinės būklės, veiklos rezultatų ir pinigų srautų ataskaitose. Reikšmingų įvykių po paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos neįvyko.

Tarpusavio palyginamieji skaičiai ir užskaitos

Sudarant finansinių ataskaitų rinkinį, turtas ir įsipareigojimai bei pajamos ir sąnaudos nėra užskaitomos tarpusavyje, išskyrus atvejus, kai konkretus VSAFAS reikalauja būtent tokios užskaitos (pvz. dėl draudiminio įvykio patirtos sąnaudos yra užskaitomos su gauta draudimo išmoka). Palyginamieji skaičiai yra koreguojami, kad atitiktų ataskaitinių metų finansinius rezultatus.

Apskaitos klaidų taisymas

Ataskaitiniu laikotarpiu gali būti pastebėtos apskaitos klaidos, padarytos praėjusių ataskaitinių laikotarpių finansinėse ataskaitose. Apskaitos klaida laikoma esmine, jei jos vertinė išraiška individualiai arba kartu su kitų to ataskaitinio laikotarpio klaidų vertinėmis išraiškomis yra didesnė nei 0,5 iki 1 procento per praėjusius finansinius metus gautų finansavimo sumų vertės.

III .PASTABOS

3.1. Nematerialiojo turto balansinės vertės pasikeitimas per ataskaitinį laikotarpį (pastaba Nr. P3)

Įstaigos veikloje yra naudojamas nematerialusis turtas, kuris yra visiškai amortizuotas.
Šio turto įsigijimo savikaina yra 33,34 Lt.

3.2. Ilgalaikio materialiojo turto balansinės vertės pasikeitimas per ataskaitinį laikotarpį (pastaba Nr. P4)

Įstaigos veikloje naudojamo ilgalaikio materialaus turto likutinė vertė–2752533,97 Lt.
Per 2012 m. buvo gauta ilgalaikio turto už 331667,71 Lt ir perduota kitai biudžetinei įstaigai už 176633,44 Lt.

3.3. Atsargų vertės pasikeitimas per ataskaitinį laikotarpį (pastaba Nr. P8)

Atsargų likutį laikotarpio pabaigai sudaro 37936,01 Lt, tai maisto produktai, kuras, malkos ir atsarginės dalys.

3.4. Informacija apie per vienerius metus gautinas sumas (pastaba Nr. P10)

Sukauptas gautinas sumas sudaro sukauptos finansavimo pajamos kreditoriniam įsiskolinimui ir sukauptiems atostoginiams – 186648,63 Lt, padengti, gautinos sumos už turto nuomą ir suteiktas paslaugas – 2122,11 Lt bei kitos gautinos sumos – 5799,90 Lt.

3.5 Pinigai ir pinigų ekvivalentai (pastaba Nr. P11)

Pinigų likutį laikotarpio pabaigai sudaro -3832,18 Lt, tai 2 % GPM mokesčio lėšos.

3.6. Finansavimo sumos pagal šaltinį, tikslinę paskirtį ir jų pokyčiai per ataskaitinį laikotarpį (pastaba Nr. P12)

Finansavimo sumų likutis laikotarpio pabaigoje – 2778241,67 Lt, iš jo VB lėšos – 97975,94 Lt, SB lėšos – 2516159,21 Lt ir KT šaltinių lėšos – 4363,18 Lt.

3.7. Informacija apie kai kurias trumpalaikes mokėtinas sumas (pastaba Nr. P17)

Trumpalaikes mokėtinas sumas sudaro 143751,72 Lt kreditorinis įsiskolinimas už malkas, prekes, maisto produktus ir paslaugas, kadangi buvo skirtas nepakankamas finansavimas ir 54816,42 Lt sukauptų atostoginių sąnaudų.

3.8. Kitos pajamos (pastaba Nr. P21)

Kitas pagrindinės veiklos pajamas sudaro – 3351,00 Lt priskaičiuotas mokestis už turto naudojimą ir suteiktas paslaugas.